

Alla on maatalousalan oppimateriaalipakettia esittelevä lehdistöaineisto. Siihen sisältyvät dokumentit ovat:

- Tiedote
- Tellus-oppimateriaalipaketin sisältöselostus
- Suomen suunnittelutyöryhmän jäsenet
- Eurooppa-tason partnerit
- Kansanedustaja Mari Kiviniemen lausunto
- Opetusneuvos Kaija Salmion puhe
- Yhteenvedo vuonna 1999 tehdystä tutkimuksesta, joka koski EU-maiden lasten tietämystä maataloudesta
- Euroopan nuorten viljelijäin järjestön CEJAn tietoliusk

TIEDOTE

21.3.2002

Maa- ja metsätietoutta peruskoululaisille
Euroopan nuoret viljelijät tuottivat oppimateriaalin

Euroopan nuorten viljelijäin järjestö CEJA on tuottanut laajan maa- ja metsätaloutta käsittelevän oppimateriaalipaketin, joka on käännetty 11 kielelle ja otetaan käyttöön samanlaisena kaikissa EU-maissa. Projektin tarkoituksena on kohottaa peruskoululaisten tietämystä maa- ja metsätaloudesta Euroopassa. Missio Tellus –niminen opetusohjelma mm. opettaa tuntemaan jokapäiväisten elintarvikkeiden alkuperää, maatalouden erilaisuutta eri Euroopan maissa sekä maanviljelyksen realiteetteja.

Euroopan nuorten viljelijöiden vuonna 1999 kaikissa EU-maissa teettämä tutkimus osoitti, että 10-vuotiaat peruskoululaiset eivät useinkaan tiedä, mistä heidän päivittäin kuluttamansa elintarvikkeet tulevat. Kävi myös selväksi, että heidän mielikuvansa maataloudesta on kaukana todellisuudesta. Tietovajetta korjaamaan Euroopan nuoret viljelijät tuottivat Tellus-oppimateriaalin yhteistyössä eri maiden opettajien ja maatalousasiantuntijoiden kanssa. Toteutukseen on saatu tukea Euroopan komissiolta, useilta eri EU-maiden maatalous- ja opetusministeriöiltä sekä muilta alaa lähellä olevilta organisaatioilta.

Suomessa projektia ovat rahoittaneet Maa- ja metsätalousministeriö sekä Opetusministeriö. Oppimateriaalin sisällön laadinnassa ja tarkastamisessa on ollut mukana lukuisa joukko alan eri asiantuntijatahoja. Merkittävimmän panoksensa käytännön työhön ovat antaneet Opetushallituksen, MTK:n, Maaseutunuorten ja Finfood-Ruokatietyön edustajat sekä Sipoon Lukkarin koulun rehtori Mervi Jokela. Tellus-oppimateriaalin jakelun hoitaa Suomessa Opetushallitus maksutta kaikkiin peruskouluihin.

Tellus-oppimateriaaliin kuuluu sarjakuvalehti, kuusi eri aiheista oppilaan opasta, tehtäväkokoelma, opettajan ohjekirja sekä internet-sivut. Aineistoa voi käsitellä koulussa joko tiiviinä tietoiskuna tai pitempiaikaisina oppijaksoina. Maatalous sopii aiheena hyvin monen eri kouluaineen yhteyteen. Sitä voi opettaa esimerkiksi historian, maantieteen,

fysiikan, kemian, biologian, matematiikan, ympäristöopin, kotitalouden tai kielten tunneilla. Projekti on suunniteltu pitkäkestoiseksi, ja sen on tarkoitus saavuttaa yli 5 miljoonaa noin 10-vuotiasta Euroopan lasta muutaman seuraavan vuoden aikana.

MTK:n johtokunnan jäsen, nuori maanviljelijä Sirpa Lintunen korostaa, että maatalous on ruuantuotantoa - 300 miljoonaa EU:n asukasta kohtaa viljelijöiden työn jäljet joka päivä omassa ruokakaupassaan. "Nuoret viljelijät toivovatkin, että lapset saavat Tellus-oppimateriaalin avulla käsityksen siitä, miten kaikkien kaupasta saatavien ruoka-aineiden takaa löytyvät viljelijän kädet", hän sanoo. "Maatalous on myös ympäristönhoitoa ja maaseutumaiseman vaalimista, joten viljelijä on maiseman hoitaja", Lintunen huomauttaa.

Tellus-oppimateriaalin suunnittelutyöryhmässä Opetushallituksen edustajana toiminut opetusneuvos Kaija Salmio toteaa, että Tellus-oppimateriaali sijoittuu koulutuksen kehikoon oikein hyvin, sillä sitä on mahdollisuus opettaa sekä eri oppiaineiden että aihekokonaisuuksien yhteydessä, vaikkei maa- ja metsätalous-nimistä oppiainetta olekaan.

"Tellus-materiaali tuo esille elementtejä, jotka edellyttävät luontoon liittyvien asioiden ymmärtämistä. Tätä edellyttävät myös uuteen opetussuunnitelmaan suunnitteilla olevat sisällöt: tutustuminen elinkeinoihin, maaseutu- ja kaupunkiympäristöihin, ruuan alkuperään ja tuottamiseen sekä ruuan merkitykseen", Salmio esittää. Hän valottaa edelleen opetuksen tavoitteita: "Oppilaille halutaan antaa ajantasaista tietoa, jota voidaan verrata muiden maiden vastaaviin tilanteisiin. Oppilaiden tulisi oppia tuntemaan Suomen lähialueet ja Eurooppa sekä koko maapallo ihmisen elinpaikkana."

Missio Tellus –opetusohjelman suojelijana Suomessa on kansanedustaja Mari Kiviniemi. Hän kommentoi projektia seuraavasti: "Kansalaisten mielenkiinto ruuan tuotannon alkuperää kohtaan on viime vuosina jatkuvasti kasvanut. On hieno asia, että Euroopan nuoret viljelijät vastaavat lisääntyneeseen tiedon haluun. Avoimuus ja vuorovaikutus maataloustuottajien ja kuluttajien välillä tukee erinomaisella tavalla suomalaista maataloustuotantoa. Vuorovaikutus onkin järkevää aloittaa jo koulussa. Tellus-oppimateriaali täydentää tietopakettiaan oivallisesti myös eri puolilla Suomea virinneitä lähiruokaprojekteja."

Kuvateksti:

Tellus-oppimateriaaliin kuuluu sarjakuvalehti, kuusi eri aiheista oppilaan opasta, tehtäväkokoelma, opettajan ohjekirja sekä internet-sivut. Oppilaiden tehtävänä on laatia seikkailukertomus, jossa tuntemattoman planeetan ruuantuotanto järjestetään annettuja tietoja käyttämällä sekä oppilaan oman tiedon ja päättelykyvyn avulla. Projektin tavoitteena on lisätä peruskoulun oppilaiden tietoisuutta maatalouden merkityksestä ruoan tuottajana ja saada heidät ymmärtämään ihmisen riippuvuus luonnosta.

Demoversio internetsivustosta nähtävissä osoitteessa www.ceja.educagri.fr

Kuvamateriaalia saa tilata osoitteesta johanna.vahasaari@actiedotus.fi tai puhelimitse 09-6962 8120, 050-353 8296 ,

Euroopan nuorten viljelijäin järjestö CEJA on perustettu Roomassa 1958. Siihen kuuluu 23 viidessätoista EU:n jäsenmaassa sijaitsevaa järjestöä sekä liitännäisjäsenet seuraavista maista: Kypros, Puola, Unkari, Tsekin tasavalta, Bulgaria ja Slovenia. CEJA edustaa noin miljoonaa nuorta maataloustuottajaa.

Lisätietoja ja yhteydet

Elisabeth Vallet, CEJA Brysseli, puh. +32 2 230 42 10, s-posti: vallet@ceja.be

Sirpa Lintunen, CEJA Suomi, puh. (040)515 0851, s-posti: sirpa.lintunen@mtk.fi

Kaija Salmio, Opetushallitus, puh. (09)7747 7235, s-posti: Kaija.Salmio@oph.fi

Arja-Liisa Ylönen, Finfood, puh. (09)6155 4502, s-posti: aria-liisa.ylonen@finfood.fi

Mervi Jokela, Sipoon Lukkarin koulu (09) 235 373 21, s-posti: mervi.jokela@sipoo.fi

Kaarina Alanko, AC-tiedotus, puh. (09)696 281 25, s-posti: kaarina.alanko@actiedotus.fi

TELLUS-oppimateriaali

Maaliskuu 2002

TELLUS-paketti on vankka maatalousalan oppimateriaali noin 10-vuotiaille peruskoululaisille ja heidän opettajilleen. Paketti otetaan käyttöön kaikissa EU-maissa, ja se on käännetty kaikille 11:lle Euroopan Unionin viralliselle kielelle, siis myös suomeksi. Paketin osia ovat:

”Missio Tellus” –sarjakuvalehti sisältää tarinan neljän eurooppalaisen nuoren avaruusmatkasta vastikään löydetylle planeetalle, johon on tekniikan keinoin saatu aikaan samanlaiset luonnonolosuhteet kuin Maassa. Astronauttien tehtävänä on suunnitella maataloustuotannon aloittaminen planeetalla. Sarjakuva johdattelee oppilaat Euroopan maatalouteen.

Kuusi oppilaan opasta:

- 1: Maanviljely Euroopassa
- 2: Peltokasvit
- 3: Puutarhaviljely, viininviljely ja erikoisviljelyt
- 4: Euroopan karjankasvatus
- 5: Euroopan metsät
- 6: Kalastus ja vesiviljely Euroopassa

Oppilaan oppaat esittelevät Euroopan eri maataloussektoreita, maanviljelijän ammattia, tuotantomuotoja, maatalouden monimuotoisuutta sekä eri Euroopan alueiden erityispiirteitä. Tavoitteena on osoittaa lapsille että maatalouden harjoittaminen liittyy ennen kaikkea luontoon.

Tehtävävihko sisältää yli kuusikymmentä syventävää tehtävää. Ne soveltuvat hyvin käytettäväksi useiden oppiaineiden yhteydessä. Vihkossa ehdotetaan myös erilaisia toimintoja, kuten maatalousaiheisia tapaamisia ja tutustumisia.

Opettajan kirjassa kerrotaan opetuspaketin tavoitteista ja annetaan lisätietoja eri EU:n jäsenmaiden maataloudesta. Kirjassa on myös esitelty ehdotuksia opetuksen lisäaiheiksi, esimerkiksi taideteoksia tai runoja, jotka ovat saaneet innoituksensa maatalousyhteisöstä.

Internet-versio. Oppimateriaali julkaistaan lisäksi internet-sivustona, josta materiaalia voi myös tulostaa.

Maaliskuu 2002

CEJAn Tellus-oppimateriaalin käyttöönoton Suomen suunnittelutyöryhmä

Informationssekreterare Anna Bengelsdorff-Lindstedt, Svenska lantbruksproducenternas centralförbund

Tel. (09) 586 0460, anna.bengelsdorff@slc.fi

Koulutus- ja kehityspäällikkö Mirja Hellstedt, Finfood – Suomen Ruokatieto ry

Puh (09) 6155 4501, Mirja.Hellstedt@finfood.fi

Rehtori Mervi Jokela, Lukkarin koulu, Sipoo

Puh. (09) 235 373 21, mervi.jokela@sipoo.fi

Maanviljelijä Sirpa Lintunen, MTK:n johtokunnan jäsen

Puh. (040) 515 0851, sirpa.lintunen@mtk.fi

Tiedotuspäällikkö Leena Packalén, Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto

Puh. (09)1311 5316, leena.packalen@mtk.fi

Opetusneuvos Kaija Salmio, Opetushallitus

Puh. (09) 7747 7235, Kaija.Salmio@oph.fi

Tiedotuspäällikkö Maj-Lis Tanner, Maa- ja metsätalousministeriö

Puh. (09) 160 2299, maj-lis.tanner@mmm.fi

Koulupalvelujen kehittäjä Heidi Varri-Lahti, Finfood – Suomen Ruokatieto ry

Puh, (09) 6155 4517, Heidi.Varri-Lahti@finfood.fi

Viestintäpäällikkö Arja-Liisa Ylönen, Finfood – Suomen Ruokatieto ry

Puh. (09) 6155 4502, Arja-Liisa.Ylonen@finfood.fi

Mediatiedottaminen:

Viestintäkonsultti Kaarina Alanko, AC-tiedotus

Puh. (09) 696 281 25, kaarina.alanko@actiedotus.fi

Viestintäkonsultti Johanna Vähäsaari, AC-tiedotus
Puh. (09) 696 281 20, johanna.vahasaari@actiedotus.fi

Maaliskuu 2002

*CEJAN (CONSEIL EUROPÉEN DES JEUNES AGRICULTEURS) PARTNERIT
EUROOPANLAAJUISESSA "TELLUS"-OPETUSOHJELMASSA*

Euroopan komissio

Maa- ja kalatalouden pääjohtaja
Opetuksen ja kulttuurin pääjohtaja

Eurooppa-tason organisaatiot

Kansainvälinen sokerijuurikasviljelijöiden yhdistys (CIBE)
Euroopan lannoitevalmistajien yhdistys (EFMA)
Euroopan sato suoja yhdistys (ECPA)
Euroopan avaruusvirasto (ESA)
Euroopan bioteollisuusyhdistys (Europabio)
Euroopan ruokainformaationeuvosto (EUFIC)
Euroopan eläinterveysliitto (FEDESA)
Euroopan karjanrehuliitto (FEFAC)

Muut

SYNGENTA

Ministeriöt

Itävalta
Maatalous-, metsä- ja ympäristöministeriö
Belgia
Maatalousinfo
Wallonian maatalousministeriö
Suomi
Maa- ja metsätalousministeriö
Opetusministeriö
Saksa
Kuluttaja-, ruoka- ja maatalousministeriö
Kreikka
Maatalousministeriö
Irlanti
Tiede- ja opetusministeriö
Luxemburg
Opetusministeriö
Maatalous- ja maaseudunkehittämismministeriö
Alankomaat
Maatalous-, ympäristö- ja kalatalousministeriö

Maaliskuu 2002

*Tellus-opetusohjelman suojelija,
kansanedustaja Mari Kiviniemi:*

"Kansalaisten mielenkiinto ruuan tuotannon alkuperää kohtaan on viime vuosina jatkuvasti kasvanut. On hieno asia, että Euroopan nuoret viljelijät vastaavat lisääntyneeseen tiedon haluun. Avoimuus ja vuorovaikutus maataloustuottajien ja kuluttajien välillä tukee erinomaisella tavalla suomalaista maataloustuotantoa. Vuorovaikutus onkin järkevää aloittaa jo koulussa. Tellus-oppimateriaali täydentää tietopakettiaan oivallisesti myös eri puolilla Suomea virinneitä lähiruokaprojekteja."

"Suomessa on onnistuttu säilyttämään perheviljelmäpohjainen tuotanto ja siten mahdollistamaan puhtaasti ja laadukkaasti tuotetut elintarvikkeet. Tälle pohjalle rakentuu suomalaisen maatalouden kilpailukyky jatkossakin. Kansallisilla ja EU-tason päätöksillä maatalouden toimintaedellytyksistä on kuitenkin ratkaiseva merkitys kotimaisen ruuantuotannon turvaamiselle. Ilman yhteistä kansallista tahtoa syödä myös tulevaisuudessa suomalaista ruokaa kuluttajaa lähellä oleva ruuantuotanto ei onnistu."

Yhteydet:

Kansanedustaja Mari Kiviniemi, puh. (09) 432 7189, sähköposti

mari.kiviniemi@eduskunta.fi

Avustaja Hanna-Leena Korteniemi, puh. (09) 432 4189, sähköposti [hanna-](mailto:hanna-leena.korteniemi@eduskunta.fi)

leena.korteniemi@eduskunta.fi

Mari Johanna Kiviniemi:

Kansanedustaja vuodesta 1995

Koulutus: valtiotieteen maisteri 1994

Syntymäaika ja -paikka: 27.09.1968 Seinäjoki

Asuinpaikka: Jalasjärvi

Vanhemmat: Maanviljelijä Antti Toivo Iisakki Kiviniemi ja emäntä Kaija Maija Vihinen

Aviomies 1996: Juha Mikael Louhivuori

Lapset: Hanna 1997, Antti 2000

Puolue: Suomen keskusta

Maaliskuu 2002

Kaija Salmio, opetusneuvos, puh. (09) 7747 7235, Kaija.Salmio@oph.fi

Tellus-oppimateriaali kokonaisopetuksen työkaluksi

Tausta ja tavoite

Lapset ovat tottuneet kuluttamaan, mutta he eivät tiedä, mistä ruoka ja kulutustavarat saadaan ja miten ne valmistetaan. Monet oppilaat luulevat, että maito tulee tehtaasta ja että kala on sama kuin kalapuikko. Näitä ja muita väärinkäsityksiä pyritään Tellus-materiaalin avulla oikaisemaan ja tekemään tutuksi ruoan tie raaka-aineesta ruokapöytään. Tavoitteena on lisätä peruskoulun oppilaiden tietoisuutta maatalouden merkityksestä ruoan tuottajana ja saada heidät ymmärtämään ihmisen riippuvuus luonnosta.

Opetussuunnitelman perusteet

Opetushallituksessa on käynnissä valtakunnallinen opetussuunnitelman perusteiden laatimistyö yleissivistävän koulutuksen osalta. Opetussuunnitelman perusteet –asiakirja on peruskoulun toimintaa säätelevä normi, jossa määritellään oppiaineiden valtakunnalliset tavoitteet ja sisällöt. Lisäksi asiakirjassa on ns. aihekokonaisuuksia, jotka ovat ajankohtaisia ja tärkeitä teemoja, joita käsitellään integratiivisesti useiden oppiaineiden tunneilla. Niissä on mm. ympäristöä, kansalaiseksi kasvamista ja kansainvälisyyskasvatusta käsitteleviä aiheita.

Opetussuunnitelmatyötä ohjaa Valtioneuvoston tuntijakopäätös joulukuulta 2001, jossa on vahvistettu oppiaineet ja niihin käytettävä tuntimäärä. Perusopetuksen neljän ensimmäisen vuosiluokan aikana opetetaan mm. ympäristö- ja luonnontieto –nimistä oppiainetta, jossa on aineksia biologiasta, maantiedosta, fysiikasta, kemiasta ja terveystiedosta. Ympäristö- ja luonnontiedon yhteinen aines on askel kokonaisopetussuunnitelman laatimiseen ja askel kokonaisopetuksen toteuttamiseen. Näin saadaan tärkeitä ja oppilaiden ikäkauteen sopivia teemoja esille ja voidaan lisätä asioiden ymmärtämistä sekä sitoa niitä laajempiin kokonaisuuksiin kuin oppiaineisiin. Viidennestä luokasta lähtien edellä mainittuja oppiaineita opetetaan erillisinä.

Opettajista ja virkamiehistä koostetut työryhmät valmistelevat oppiaineiden tavoitteita, sisältöjä ja ns. hyvän osaamisen kriteerejä peruskoulun opetussuunnitelman perusteisiin. Asiakirjan kokeiluversio valmistuu tämän vuoden lopussa. Sen jälkeen koulut voivat laatia valtakunnallisen asiakirjan perusteella omat koulukohtaiset opetussuunnitelmansa.

Tellus-oppimateriaalin suhde opetussuunnitelman perusteisiin

Tellus-oppimateriaali sijoittuu hallinnollisesti koulutuksen kehikkoon hyvin. Se sijoittuu siihen myös käytännössä oikein hyvin, sillä tätä materiaalia on mahdollisuus opettaa sekä eri oppiaineiden että aihekokonaisuuksien yhteydessä, vaikka maa- ja metsätalous-nimistä oppiainetta eikä samannimistä aihekokonaisuutta ole.

Ympäristö- ja luonnontiedon opetuksella pyritään siihen, että oppilas oppii tuntemaan ja havainnoimaan sekä luontoa että rakennettua ympäristöä ja niissä tapahtuneita muutoksia. Oppilaan tulee oppia arvioimaan eri lähteistä saatavaa tietoa ja käyttämään käsitteitä, joiden avulla luontoa ja ympäristöä selitetään. Tavoitteena on myös, että oppilas oppii toimimaan vastuullisesti ympäristössään. Hänen tulisi tuntea ihmisten elämään ja perinteisiin liittyviä tapoja.

Tellus-materiaali tuo esille elementtejä, jotka edellyttävät luontoon liittyvien asioiden ymmärtämistä. Näitä ovat myös opetussuunnitelman perusteisiin suunnitteilla olevat sisällöt: tutustuminen elinkeinoihin, maaseutu- ja kaupunkiympäristöihin, ruuan alkuperään ja tuottamiseen sekä ruuan merkityksen ymmärtäminen. Oppilaille halutaan antaa ajantasaista tietoa, jota voidaan verrata muiden maiden vastaaviin tilanteisiin. Oppilaiden tulisi oppia tuntemaan Suomen lähialueet ja Eurooppa sekä koko maapallo ihmisen elinpaikkana.

Hyvän osaamisen kriteerien avulla on tarkoitus yhtenäistää arvostelua ja turvata oppilaiden opetuksellista tasa-arvoa. Oppilaiden hyvää osaamista osoittavat työryhmien mukaan mm. seuraavat tekijät: Oppilas tietää ihmisten elinkeinoissa ja elämäntavoissa tapahtuneita muutoksia, ravinnon merkityksen energian lähteenä sekä terveellisten

ruokailutottumusten merkityksen. Oppilas tunnistaa eri kulttuureihin kuuluvia ruokailuun liittyviä tapoja ja sääntöjä. Hyvän osaamisen kriteeri täyttyy myös silloin, kun oppilas osaa esittää luonnosta ja rakennetusta ympäristöstä hankkimaansa tietoa eri tavoin. Tellus-oppimateriaali vastaa erinomaisesti näihin ympäristö- ja luonnontiedon tavoitteisiin ja sisältöihin.

Sekä opetussuunnitelmatyössä että kaikessa koulun kehittämistyössä tavoitteena on, että oppilaat oppivat. Siksi mietitään, mitä oppiminen oikein on ja miten se tapahtuu? Miten oppimista tai ainakin sen edellytyksiä voidaan koulun keinoin parantaa? Tällä hetkellä oppimisen ajatellaan tapahtuvan konstruktivistisesti. Konstruktivistista oppimista pidetään opetussuunnitelmatyön lähtökohtana. Sen mukaan oppijalla itsellään on aktiivinen rooli oppimisessa ja hän muovaa itse omaa käsitystään opittavasta asiasta sekä vanhojen tietojen että saatavien uusien tietojen yhteisvaikutuksessa. Oppimista pidetään henkilökohtaisena prosessina. Tellus-oppimateriaali tukee konstruktivismin toteuttamista. Sen käyttö edellyttää aktiivisia työskentely- ja arviointimenetelmiä ja soveltuu hyvin eri oppiaineisiin.

Koulujen tavoitteena on antaa oppilaille ajankohtaisia tietoja ja taitoja. Tellus-materiaali tuo esille oppilaiden ikäkaudelle sopivalla tavalla eri tieteiden sovelluksia, esimerkiksi kasvi- ja eläinjalostuksen merkitystä. Kasvu aktiiviseksi kansalaiseksi ja selviytyminen arkielämässä edellyttää arkitoimien tuntemista. Tutkimuksissa on osoitettu, että oppilaiden kiinnostuksella on myönteisiä vaikutuksia oppimiseen.

Työskentely Tellus-aineiston parissa

Tässä aineistossa oppilaiden tehtävänä on laatia seikkailukertomus, jossa tuntemattoman planeetan ruoantuotanto järjestetään annettuja tietoja käyttämällä sekä oppilaan oman tiedon ja päättelykyvyn avulla. Materiaalin esittämistavasta on pyritty saamaan kiinnostava. Aineisto on tarkoitettu noin 10-vuotiaille peruskoulun oppilaille, mutta sitä voivat käyttää myös vanhemmat oppilaat. Aineisto sopii integratiiviseen työskentelyyn ja useisiin oppiaineisiin, ainakin biologiaan, maantietoon, kemiaan, taideaineisiin, kotitalouteen, historiaan ja yhteiskuntaoppiin ja terveystietoon. Vieraat kielet ja vieraiden maiden kulttuuri liittyvät aineistoon, jossa eurooppalaisia tapoja ja kulttuureja esitellään eri yhteyksissä. Niitäkin on oppilaiden hyvä tietää, kun liikutaan maasta toiseen.

Tellus-aineistolla on myös tärkeä kansainvälinen merkitys, sillä sen myötä Euroopan unionin jäsenmaiden koululaiset saavat tuhdin ja ajankohtaisten pakettien kaikkien yhteisöjen maiden maa- ja metsätalouteen sekä kalastukseen liittyvistä erityispiirteistä, tuotteista ja teollisuudenalojen toiminnoista. Eheyttävä aspekti toteutuu myös siinä, että mukaan on liitetty maatalousaiheisia kuvia taideteoksista ja runoja. Niidenkin avulla monikulttuurinen ja –kansallinen Eurooppa tulee tutuksi.

Tällä aineistolla on lukuisia käyttömahdollisuuksia suomalaisessa peruskoulussa. Tarkoitus ei ole käydä materiaalia läpi kokonaan, vaan omien tarpeiden mukaan valikoiden. Se julkistetaan juuri sopivana ajankohtana, kun opetussuunnitelmatyö on käynnissä. Tellus-oppimateriaalin teema on ajankohtainen sekä sisällöltään että toimintatavoiltaan. Se muodostaa oppilaille kokonaiskuvan maa- ja metsätaloudesta, joita tarvitaan kaikissa maissa ihmiskunnan ja ympäristön hyvinvoinnin ylläpitämiseksi. Opiskelussa korostetaan yhteisöllisyyttä, yksilöllisyyttä ja vuorovaikutteisuutta; näihin tavoitteisiin pääsemiseksi Tellus-materiaali antaa hyviä mahdollisuuksia.

Opetussuunnitelma on luonteva konteksti oppia ymmärtämään luonnon tarpeellisuus ja ihmisen osuus jokapäiväisessä ravinnontuotannossa. xxx

xxx

Kooste tutkimustuloksista (12/1999):
"Mitä EU:n lapset tietävät maataloudesta? "

Tutkimuksen taustaa

Tutkimuksessa selvitettiin EU-maiden lasten tietämystä maataloudesta ja maatalon hoidosta. Tutkimus toteutettiin keväällä 1999, tuloksista tiedotettiin 12/1999.

Tutkimuksen toimeenpanijana CEJA eli Euroopan nuorten viljelijäin järjestö.

Tutkimuksen otos: 2400 iältään 9-10 -vuotiasta lasta.

Tutkimustulosten pohjalta CEJA laatinut oppimateriaalin, jonka tarkoituksena on parantaa EU-maiden peruskoululaisten tietoja maa- ja metsätaloudesta.

Oppimateriaalia kutsutaan nimellä Tellus.

Tutkimustuloksia

Tutkimuksen kaikissa kohdin eroavuudet ovat suuremmat maiden välillä kuin maiden sisällä.

Esitettyjen kysymysten perusteella lapsilla on kaiken kaikkiaan heikohkot tiedot maataloudesta. Tiedon tasoon vaikuttavat ikä ja kokemukset maatilalla vierailusta.

Jokseenkin kaikilla lapsilla on jonkinmoinen käsitys siitä, mitä maanviljelyyn ei liity, ja he ymmärtävät myös maatilojen olevan muutakin kuin lomailua varten.

Maatilaan liittyvät käsitykset ilmenemisjärjestyksessä:

1. Eläimet
2. Pellot ja kasvit
3. Elämäntapa
4. Maatalan rakennukset
5. Maataloustuotanto- ja tuotteet
6. Maatalouskoneet

Halu ryhtyä maanviljelijäksi vaihteli maa- ja sukupuolikohtaisesti. Tytöt osoittivat poikia suurempaa mielenkiintoa ryhtyä maanviljelijäksi, perusteluina oli halu olla eläinten kanssa. Vastaava syy pojilla, jotka pitivät ammattia mielekkäänä, oli mahdollisuus työskennellä ulkoilmassa. Ehdottoman *kielteistä kantaa* ammattiin ryhtymiselle *perusteltiin* maanviljelijän työn raskaudella, likaisuudella ja yleisellä epämiellyttävyydellä.

Tutkimuksen mukaan voidaan olettaa, että asuinympäristön antaessa ensikäden kokemuksen maatalouteen lapsen maataloustieto kasvaa. Myös koulutuksen antamalla teoriataustalla on positiivinen vaikutus.

viljelytuotteiden alkuperämaat? Lapset osaavat tunnistaa unionin alueella viljeltävät lajit (perunat, tomaatit); eksoottisempien lajien (hedelmät) alkuperämaata ei tiedetä.

mitä kasvit tarvitsevat kasvaakseen? Suurin osa lapsista tietää, että kasvi tarvitsee kasvaakseen vettä (96 %), valoa (74 %) ja maata (61 %).

Mistä saadaan maitoa? Lähes jokainen lapsi tietää, että lehmistä saa maitoa. Hajonta on suuri, kun kysytään, mitä tuotteita maidosta voi valmistaa.

Mistä valmistetaan kinkku? Kautta EU:n lapset tietävät sian kinkun alkulähteeksi. 25 % ehdotti lihaa ja runsaat 10 % muita eläimiä (lammas, poro, siipikarja, nauta).

Mistä saadaan jauhoa? Yli 40 % lapsista keskimäärin keksi viljan tai jyvät jauhon alkulähteeksi. Eri maiden välillä ilmenee suuria eroavaisuuksia, jotka heijastavat erilaisia maatalouteen ja ruoanlaittoon liittyviä perinteitä.

Mistä tehdään sokeria? Melkein puolet kaikista vastanneista lapsista ei tiedä, mistä sokeri tulee. 55 % antaa kuitenkin oikean vastauksen: sokerijuurikas (31 %) ja/tai sokeriruoko (24 %). 7 % lapsista sanoo, että sokeria saadaan kasveista; 5 % kuvittelee alkulähteeksi kemikaaleja tai muita perusaineita.

Mistä saadaan puuvillaa? Yli 25 % lapsista vastaa, että puuvillaa saadaan lampaasta, kun saman verran (25 %) osaa kertoa, että puuvilla kasvaa penssaissa. 11 % arvelee puuvillan kasvavan puissa, ja 9 % antaa jonkin muun vastauksen. Lapsista 60 % ei osaa sanoa mitään tai antaa väärän vastauksen.

Ruoan säilytysmenetelmät? Lähes 25 % EU:n lapsista osaa tarjota ruoan säilytysmenetelmäksi ainoastaan pakastamisen, joka jo kysymyksessä annettiin esimerkkinä. Yleisimmin mainittu säilytysmenetelmä olikin jäädyttäminen (41 %). Purituksen mainitsee 23 %, kun taas pullotuksen, keittämisen tai etikkaan säilömisestä mainitsijoiden määrä vaihteli 14 - 19 %.

Yhteydet:

Tutkimusraporttia koskeva lehdistömateriaali: AC-tiedotus Oy: Kaarina Alanko, johtava viestintäkonsultti, sähköposti: kaarina.alanko@actiedotus.fi puh. (09) 6962 8125

xxx

CEJA - miljoonan maataloustuottajan asialla

Roomassa 1958 perustettuun CEJA:an kuuluu nykyisin yhteensä 23 jäsenorganisaatiota, jotka sijaitsevat kaikissa viidessätoista EU-maassa sekä Kyproksella, Puolassa, Unkarissa, Tsekin tasavallassa, Bulgariassa ja Sloveniassa. Yhdessä nämä järjestöt edustavat melkein miljoonan nuoren viljelijän etuja.

CEJA:n tavoitteet

Tiedottaa, kouluttaa, ohjata ja edustaa Euroopan nuoria viljelijöitä
Helpottaa nuorten ihmisten mahdollisuuksia/olosuhteita tehdä uraa viljelijänä
Toimia vuorovaikutusfoorumina nuorten eurooppalaisten viljelijöiden kesken
Edistää EU:n maatalouden sekä maaseudun kehittymistä
Ylläpitää yhteiskunnassa keskustelua maataloustuotannon roolista

CEJA:n painopistealueet

Aloittavan maatalousyrittäjän olosuhteet ja taloudelliset kannustimet

Ammattimaisen maatalousväestön ikärakenteeseen vaikuttaminen

Ohjata keskustelua koskien Agenda 2000 sektorikatsauksia, jotka tulevat käsittelyyn 2002/03

Turvallisen ja reilun kaupankäynnin kehittäminen WTO:ssa vapaakaupan sijasta

Jatkaa aktiivista osallistumistaan EU:n laajenemisprosessissa, mm. kehittämällä vakaampia yhteyksiä CEEC:n nuorten maanviljelijöiden kanssa.

Ylläpitää keskustelua maatalouden laadusta kuluttajien turvaksi

Jatkaa nuorten viljelijöiden tiedottamista sekä kannustaa ja vahvistaa Euroopan nuorten viljelijöiden keskinäistä verkottumista.

Tiedottaa maataloudessa käytettävän välineistön kehittämisestä

Hallinto ja henkilökunta

Puheenjohtaja: Hans-Benno Wichert,

Varapuheenjohtajat: John Martin, Pohjois-Irlanti; Philippe Appeltans, Belgia; Giovanni Migliorati, Italia, Jose Firmino Brunhoso, Portugali

Jäsenorganisaatiot

- Belgia: Groene Kring (VZW), Service Professionnel de la Jeunesse Agricole (SPJA), Jeunes Alliances Paysannes (JAP)
- Bulgaria*: National Union of Young Farmers (NUYF)
- Espanja: Juventudes Agrarias de COAG, Iniciativa Rural-Jóvenes Agricultores (CNJA), Asociación Agraria Jóvenes Agricultores (ASAJA)
- Hollanti: Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK)
- Irlanti: Macra Na Feirme

Iso-

- Britannia: Young Farmers' Clubs of Ulster (YFC), Scottish Association of Young Farmers' Clubs (SAYFC), National Federation of Young Farmer' Clubs (NFYFC)
- Italia: Associazione Nazionale Giovani Agricoltori (ANGA), Movimento Giovanile-Confederazione Nazionale Coltivatori Diretti (CNCD), Confederazione Italiana Agricoltori (CIA)
- Itävalta: Österreichische Landjugend
- Kreikka: Panhellenic Federation of Young Farmers' Organisations (GESASE)
- Kypros *: Cyprus Young farmers
- Luxemburg: Letzebueger Jongbaueren A Jongwenzer, Centrale Paysanne
- Portugali: Associação Dos Jovens Agricultores de Portugal (AJAP)
- Puola *: Centrum Naradow Mlodych Rolników
- Ranska: Centre National des Jeunes Agriculteurs (CNJA)
- Ruotsi: LRF-Ungdomen
- Saksa: Bund der Deutschen Landjugend (BDL)
- Slovenia: Zveza Slovenske Podezelske Mladine (ZSPM)
- Suomi: Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto (MTK)
- Tanska: Danmarks Landboudg
- Tsekin
- Tasavalta: Spolecnost Mladych Agrarnitul (SMA-CR)

Unkari: Országos Szövetség (AGRYA)

* Liitännäinen jäsenjärjestö

Lisätiedot:

Henriette Christensen puh.: +32 2 230 4210
Secretary General faksi: +32 2 280 18 05
rue de la Science 23-25 Bte 11 sähköposti: ceja@ceja.be
B-1000 Brussels www-sivut: www.ceja.org
BELGIUM